

„Na zdrojích mimo skupinu EPH považuji využití uhlí z Německa nebo Polska za technicky problematické a ekonomicky nevýhodné,“

uvedl v rozhovoru pro časopis All for Power Josef Fiřt, ředitel Euroenergy, spol. s r. o.

Podle výsledků jednání zástupců tepláren v Hradci Králové (21. až 23. 4. 2015) dojde bez hnědého uhlí za limity k rozpadu systému zásobování skoro jednoho miliónu obyvatel dálkovým teplem a nebude palivo ani pro 650 tisíc kotlů přímo v domácnostech. V čem podle Vás tkví technické nebezpečí rozpadu tohoto systému?

Jedním je například časová náročnost přípravy a realizace nového centrálního zdroje, která řádově trvá několik let. Pokud tedy bude pozdě zahájena příprava náhradního zdroje, pak existuje riziko, že nebude zajištěna dodávka tepla nebo bude realizováno neoptimální náhradní řešení. Dále není vyjasněna dostupnost náhradních paliv pro vytápění a výrobu průmyslového tepla na požadované úrovni. Mimo toho můžeme sledovat i rizika konkurenceschopnosti průmyslových podniků, které využívají doposud levné technologické teplo z hnědého uhlí.

Proč by měla po rozpadu systému vzrůst cena tepla?

Jedním z důvodů růstu ceny tepla je přiřazení fixních nákladů výroby a distribuce tepla z centrálního zdroje na menší objem dodávky tepla. Tedy čím více se odpojí odběratelů, tím zřetelnější budou dopady pro odběratele, kteří v systému CZT zůstanou. Rovněž výstavba nového centrálního zdroje na náhradní palivo opět prodražuje cenu tepla, což souvisí s vyšší cenou náhradního paliva, zohlednění odpisů nové technologie v ceně tepla a podobně. Obecně by tedy bylo problematické, kdyby v některé z lokalit došlo k neřízenému rozpadu CZT, protože část odběratelů by si sice vyřešilo zajištění dodávky tepla, ale zbývající část by tím ještě více utrpěla.

Podle údajů výzkumné společnosti Invicta Bohemica bude při neprolomení limitů v roce 2025 chybět uhlí pro 33 teplárenských zdrojů. Existuje i nějaká jiná studie, která hovoří o černějším scénáři nebo naopak situaci nevidí tak „černě“?

Existují i jiné studie, které ale situaci nehodnotí tak komplexně jako Invicta Bohemica. U ostatních studií může kvůli zjednodušujícím

Josef Fiřt – Pracuje v Euroenergy od října roku 2011 ve funkci ředitele. Specializuje se na oblast legislativy, a to především na legislativu pro energetiku a na koordinaci evropské a české legislativy. Dále na metodiku investiční výstavby velkých investičních celků a projektové řízení. V roce 2004 byl jmenován vládou ČR předsedou ERÚ a v období 9/2004 až 7/2011 vedl Energetický regulační úřad ČR. V letech 2001 až 2004 zastával funkci vrchního ředitele sekce energetiky na Ministerstvu průmyslu a obchodu. Kromě řízení útvarů zajišťujících problematiku energetiky (elektrina, plyn), teplárenství, hornictví a energetických koncepcí vedl projekt zřízení Operátora trhu s elektrinou (OTE). V tomto období vykonával zároveň i funkci předsedy představenstva OTE a předsedu dozorčí rady společnosti ČEPS a.s. V letech 1993 až 2001 vykonával funkci generálního ředitele a předsedy představenstva společnosti Energotrans a.s., která zajišťovala výrobu elektřiny a tepla. V období let 1984 až 1993 pracoval v Elektrárně Holešovice v útvaru investiční výstavby, kde v letech 1990 až 1992 vykonával funkci technického ředitele. Byl spolupracovatelem a předkladatelem privatizačního projektu Pražská teplárenská a.s. v roce 1992. Po její privatizaci zastával funkci investičního ředitele a místopředsedy představenstva. V letech 1973 až 1984 Josef Fiřt pracoval v Energoinvestu (inženýrské organizaci ČEZ) v různých funkcích v oblasti investic a přípravě provozu energetických zařízení. V letech 1967 až 1973 byl zkušebním technikem v Závodech průmyslové automatizace v Čakovících.

předpokladům docházet ke stanovení nesprávných závěrů. Invicta vychází z dlouhodobého sledování této problematiky a komunikace s jednotlivými provozovateli zdrojů. Invicta upozorňuje na to, že v odvětví teplárenství existuje velmi nízký počet dlouhodobých smluv na dodávky hnědého uhlí. To je důsledkem ukončování nebo útlumu těžby na lomech s uhlím vhodným pro teplárenství, čili na dolech ČSA, Bílina a na Sokolovsku, v období do roku 2025.

V závěrech diskuzního stolu se hovoří o tom, že nedostatek uhlí ohrozí i ambiciózní plán dotované modernizace malých domovních kotlů. Prosím o komentář.

Obecně lze toto riziko popsat tak, že nebude dostatek paliva pro ekologicky šetrné kotle na pevná fosilní paliva, které budou instalovány jako náhrada za původní kotle.

Většinu tepláren končí současné kontrakty na dodávky uhlí již mezi roky 2020 až 2022 a nové nemají. Například Chomutovský Actherm musí obnovovat smlouvu se Sokolovskou uhelnou každý rok. Máte informace o tom, že se české teplárny začínají dívat po hnědém uhlí z Polska nebo Německa, kde se „vesele“ těží?

Německé hnědé uhlí z lomů Mibrag mají možnost spotřebovat zejména zdroje začleněné do skupiny EPH. Konkrétně se využívá v Elektrárně Opatovice, kde ale nižší kvalita paliva vyjádřená zejména nízkou výhřevností a vysokým obsahem vody. Nevýznamné jsou i náklady na dopravu z německého lomu, což zhoršuje ekonomiku provozu. Tím dochází i ke zvýšení ceny tepla. Proto provozovatel tohoto zdroje uvažuje o náhradě paliva. Na zdrojích mimo skupinu EPH

považuji využití tohoto paliva za technicky problematické a ekonomicky nevýhodné. Polského hnědého uhlí (z dolu Turow) se spotřebovalo v roce 2014 přibližně 200 tisíc tun, tedy minoritní množství. Polské hnědé uhlí je kvalitnější, než německé. Má vyšší výhřevnost a nižší obsah síry, ale je dodáváno na základě krátkodobých smluv. Nenabízí tedy pro provozovatele stabilitu dalšího provozu zdroje. Obecně není v případě polského hnědého uhlí vyjasněna koncepce jeho využití, navíc neexistuje úplně příznivé vlakové spojení, proto nelze toto palivo považovat za koncepční z hlediska náhrady tuzemského hnědého uhlí.

Uvedl jste, že po rozhodnutí o uhlí za limity už není za pět minut dvanáct, ale hodina po dvanácté. Jak v tomto kontextu vnímáte slova poradce ministerstva průmyslu ČR Vladimíra Vlka, který uvedl, že osudem uhlí pro české teplárenství se bude zabývat vláda nejpozději letos na podzim. Když je již pozdě, jak říkáte, proč se tím vláda nezabývá hned?

Ministerstvo se, podle slov pana poradce Vlka, problematikou intenzivně zabývá a zpracovává vlastní nezávislou analýzu potřeby hnědého uhlí. Na základě této komplexní analýzy připraví návrh řešení limitů těžby hnědého uhlí k rozhodnutí vlády. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že zpracování potřebných expertíz v této oblasti je opravdu časově náročné. Informaci pana Vlka jsem rozuměl tak, že materiál by měl být hotov v průběhu léta s tím, že na podzim bude následovat rozhodnutí. Toto rozhodnutí z hlediska kontinuálního pokračování těžby na lomu ČSA již opravdu nesnese odkladu.

(čes)